

بسته‌بندی در صنایع گوشت

به روش اتمسفر اصلاح شده

(ترجمه)

-وحید قنبری

تحصیلات: مهندسی صنایع و کارشناس ارشد مدیریت صنعتی

پست الکترونیکی: glv.food.msc@gmail.com

-شیلان رشیدزاده

تحصیلات: مهندسی صنایع غذایی

پست الکترونیکی: shilanrashidzadeh@yahoo.com

تاریخ دریافت مقاله: مهر ماه ۱۳۸۹

تاریخ پذیرش مقاله: آبان ماه ۱۳۸۹

شاخص‌های میکروبی و در نهایت عمر نگهداری محصول مورد ارزیابی قرار گرفته است. با توجه به عوامل ذکر شده، شرایط بهینه جهت دستیابی به عمر نگهداری مطلوب و بازار پسندی آن از دید مشتری معرفی می‌گردد.

واژه‌های کلیدی:

اتمسفر اصلاح شده، بسته‌بندی مواد غذایی، افزایش ماندگاری، بسته‌بندی در خلاء و برچسب‌زنی.

۱- مقدمه:

استفاده از روش اتمسفر اصلاح شده در واقع حذف یا جایگزینی اتمسفر پیرامون محصول قبل از مهر و موم کردن و درزگیری در مواد مقاوم به رطوبت می‌باشد. بیشتر ویژگی‌های عمر ماندگاری گوشت با استفاده از روش اتمسفر اصلاح شده افزایش پیدا می‌کند؛ اما استفاده از آنواکسیک(۲) فرم از روش اتمسفر اصلاح شده بدون

چکیده:

یکی از فناوری‌های پیشرفته و جدید در زمینه بسته‌بندی مواد غذایی در صنایع مختلف، بسته‌بندی تحت اتمسفر اصلاح شده یا MAP (۱) می‌باشد. امروزه صنایع گوشت و فراورده‌های گوشتی مانند سوسیس و کالباس، همبرگرهای، ناگتها و غیره را می‌توان از صنایع پیشرو در صنعتی کردن این فناوری دانست. لذا در این تحقیق سعی شده است اثر شرایط مختلف بسته‌بندی مانند نسبت ترکیب گازهای مختلف (مانند اکسیژن، دی‌اکسید کربن، نیتروژن و غیره) تأثیر رطوبت و دمای اولیه محصول، بسته‌بندی، انواع بسته‌بندی‌های کاربردی و سایر عوامل وابسته در ایجاد شرایط بهینه بسته‌بندی گوشت و فراورده‌های گوشتی به روش اتمسفر اصلاح شده بررسی گردد. همچنین تأثیر عوامل معرفی شده در ویژگی‌های کیفی و نهایی محصول مانند پیگمان‌های رنگی، توزیع عطر و طعم، ظرفیت نگهداری آب (وجود خونابه)، فساد و

منواکسید کرین نمی تواند گوشت قرمز و بلوم ایجاد کند و روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا ممکن است اکسیداسیون چربی ها و رنگدانه ها را افزایش دهد. پیشرفت در مواد پلاستیکی و تجهیزات آنها، پیشرفت هایی را در روش اتمسفر اصلاح شده، ایجاد کرد؛ اما ملاحظات قانونی، تکنیکی و منطقی لازم است تا در سیستم بسته بندی با روش اتمسفر اصلاح شده برای گوشت تازه خام و سرد شده، موقفيت ایجاد شود.

بگیرد، بیشتر هوا حذف می شود یا اينکه فرمی از جایگزینی گاز است که هوا به وسیله خلاً حذف می شود و قبل از اينکه بسته درزبندی شود، به وسیله مخلوط گازی دیگری، جایگزین می شود. در طی انبارداری در بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده، فضای بالای قوطی محیط هد اسپیس^(۳) دارای هیچ گونه اضافی در محیط داخلی نبوده ولی در حالی که در بسته بندی با اتمسفر کترول شده^(۴) غالباً اتمسفر کترول شده برای اينکه رسیدگی و فساد میوه و سبزیجات را کترول کند، استفاده می شود. اگرچه تحقیقاتی روی بسته بندی میوه ها و سبزیجات انجام گرفته است؛ اما تغییرات بزرگ در بسته بندی، حرکت از حالت غیر فعال به سمت فعال می باشد. بسته بندی فعال، افزودن ترکیبات ویژه ای به سیستم های بسته بندی است تا عمر ماندگاری ماده غذایی را حفظ کند یا بیشتر می نماید، در حالی که بسته بندی های هوشمند محیطی را فراهم می کند تا فرایند دهنده یا مصرف کننده را از وضعیت فضا و غذا آگاه کند. در فناوری های بسته بندی فعال اکثراً حفاظت یا عمر ماندگاری محصول را افزایش می دهد، اگرچه بسته بندی فعال ممکن است عملکردهای دیگری را نیز انجام دهد؛ اما سیستم بسته بندی هوشمند دارای ترکیباتی است که محیط را حس می کند و اطلاعات را فرایند می کند.^[۳]

انتخاب بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده در حال حاضر از بین انواع نفوذپذیر به اکسیژن، بسته بندی با اکسیژن کم، یا بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با دی اکسید کرین و نیتروژن و یا بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن زیاد، هر کدام معايب و منافع خاص خود را دارد.

۲- آشنایی با بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده:

بسته بندی با اتمسفر اصلاح شده مزیت های فراوانی با توجه به فناوری های جدید و نیازهای مصرف کنندگان دارد. بدین منظور برای آشنایی و معرفی به این روش نیازمند به قابلیت ها و کاربری این صنعت می باشد که بدین منظور به معرفی و تاریخچه به کارگیری آن در ذیل پرداخته شده است:

۱- معرفی و کاربرد:

بسته بندی به مواد غذایی کمک می کند تا محصولات را در برابر اثرهای مخرب محافظت کند، حاوی محصول باشد و با مصرف کننده به عنوان یک ابزار بازاری ارتباط برقرار کرده و برای او استفاده راحت و آسان را فراهم نماید. استفاده از مواد پلاستیکی در گوشت به مصرف کننده اجازه ای ارزیابی محصول را در یک بسته بندی جذاب، راحت و بهداشتی می دهد. بسته بندی مواد غذایی اکنون نقشی فراتر از ویژگی های حفاظتی مرسوم را ایفا می کند و کاربردهای زیادی را برای محصول مورد نظر فراهم می کند. بسته بندی اتمسفر اصلاح شده، حذف یا جایگزینی اتمسفر پیرامون محصول، قبل از مهر و موم کردن آن می باشد. استفاده از روش اتمسفر اصلاح شده، می تواند بسته بندی خلاً باشد، یعنی قبل از اينکه محصول کاملاً در میان بسته بندی قرار

در کنار پلی استر برای گوشت خام توسعه یافتند. برش و بسته‌بندی گوشت‌های خام یخچالی در بسته‌بندی‌های نفوذ پذیر به هوا در مغازه‌ها به تدریج به وسیله بسته‌بندی‌های جدید، مورد مطالعه که در خیلی از کشورها توسعه یافته است، جایگزین شده است.

بسته‌بندی‌های مورد مطالعه و جدید مزیت‌هایی چون افزایش فضای منابع مورد استفاده، بهبود کیفیت، کاهش ضایعات، تسهیلات اتو ماسیون، بهبود یکسانی و یکنواختی قطعات را فراهم می‌کند. اواسط قرن بیستم دوره‌ای بود که بسته‌بندی تحت خلاً برای قطعات اولیه و گوشت‌های عمل آوری آغاز شد.

در دورانی که بسته‌بندی گوشت گاو برای مشتریان ضروری بود، برش دادن متمنکز^(۵) و بسته‌بندی کل قطعات ماهیچه قابل پذیرش نبود. در دیگر کشورها بسته‌بندی گوشت متمنکز^(۶) در مغازه‌های کوچک موفقیت‌آمیز بود و عمر ماندگاری حدود ۶ تا ۱۰ روز با نگهداری گوشت در دمای کمتر از ۲۰ درجه سانتی‌گراد، ۸۰٪ اکسیژن و ۲۰٪ دی‌اکسید کربن به دست می‌آید.

در مطالعات صورت گرفته در آمریکا با استفاده از برش و بسته‌بندی گوشت در فیلم‌های نفوذ پذیر به هوا در موقعیت متمنکز برای توزیع به تک تک مغازه‌ها استفاده می‌شود.

موفقیت این سیستم جدید مورد مطالعه به فروش سریع کالا از مغازه‌ها به خاطر عمر ماندگاری محدود و وجود فروشگاه‌های زنجیره‌ای متعدد نزدیک به محل ساخت و بسته‌بندی مرکزی بستگی دارد.

یک نوع دیگر از سیستم مورد مطالعه، برش قطعات اولیه به قسمت‌های کوچک که در کیسه‌ها قرارداده می‌شوند و به خرد فروشی‌ها برای بسته‌بندی کامل، برچسب‌گذاری و قیمت‌گذاری توزیع می‌شوند.

موفقیت محدود اولیه بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده برای گوشت منجر به افزایش استفاده پلاستیک و فرایندهای پیشرفته شد.

۳- معرفی مواد و مشخصات بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده:

استفاده از مواد پلیمری با کاربری بسته‌بندی مواد غذایی منجر به حفظ سلامت مصرف‌کننده، ماندگاری بالا و رضایت مشتری را به دنبال دارد. در ذیل به مهم‌ترین این مباحث پرداخته شده است:

۳-۱- معرفی مواد مورد استفاده:

بسته‌بندی، محصول را در برابر اثرات مخرب که ممکن است شامل بی‌رنگ شدن، تغییر طعم و بو، ضررهاي تغذیه‌ای، تغییرات بافتی و دیگر شاخص‌های قابل اندازه‌گیری باشد، محافظت می‌کند.

در نتیجه ویژگی‌های گوشت که در تعیین عمر ماندگاری گوشت مهم هستند شامل، ظرفیت نگهداری آب، رنگ، کیفیت میکروبی، پایداری چربی و مطلوبیت عمر ماندگاری دوره‌ای بین بسته‌بندی محصول و استفاده از آن محصول می‌باشد. ویژگی‌های محصول کماکان برای مصرف‌کننده قابل قبول بوده که این ویژگی‌ها شامل ظاهر، بافت، طعم، رنگ و ارزش تغذیه‌ای می‌باشد. متغیرهایی که روی ویژگی‌های عمر ماندگاری گوشت تازه بسته‌بندی شده اثر می‌گذارند، ماتریس گازی، هد اسپیس، تجهیزات بسته‌بندی، دمای نگهداری و افزودنی‌ها می‌باشند. کیفیت غذای بسته‌بندی شده، مستقیماً به غذا و ماده بسته‌بندی مربوط می‌شود، بنابراین مواد بسته‌بندی توسعه یافتند تا ویژگی‌های مطلوب گوشت را در طی ذخیره‌سازی حفظ کنند.

مواد مورد مصرف در بسته‌بندی مواد غذایی شامل شیشه، فلز، کاغذ و پلاستیک می‌باشد. ویژگی پلاستیک‌ها مثل دانسیته پایین، مقاومت به شکنندگی؛ درزبندی راحت، انعطاف در ساخت، قابلیت پرینت و انعطاف‌پذیری در دمای پایین آن‌ها را برای بسته‌بندی مواد غذایی مناسب ساخته است. پلیمرهای مرسوم و متداول برای بسته‌بندی مواد غذایی پلی‌اتیلن با دانسیته پایین^(۷)، پلی‌اتیلن با

لازم است و شامل دو نوع بسته‌بندی هوایی و بدون هوایی برای گوشت می‌شود.

فقدان اکسیژن در بسته‌بندی‌هایی با اکسیژن کم، معمولاً باعث می‌شود که رنگدانه‌ها به حالت دی اکسی میوگلوبین درآیند و واکنش‌های تخریبی اکسیداتیو را کاهش دهند. روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن کم به آسانی در دسترس می‌باشد؛ اما کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرد، اگرچه بسته‌بندی تحت خلاء، مؤثرترین بسته‌بندی است.

بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن کم یک بسته‌بندی با اتمسفری از نیتروژن و اکسیژن است. نیتروژن یک گاز خنثی است و با پیگمان‌های گوشت واکنش نمی‌دهد و به وسیله گوشت جذب نمی‌شود، بنابراین صحت و درستی بسته‌بندی را با حضور در هد اسپیس حفظ می‌کند. [۱]

۲-۳- مشخصات بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده:

تغییرات تخریبی در طی نگهداری گوشت به وسیله واکنش‌های متابولیک از شکسته شدن غشای بیولوژیک و فرایندهای اکسیداتیو بیو شیمیایی، مورد تأثیر واقع می‌شود. تخریب کیفیتی شامل: بی‌رنگ شدن، بد طعم شدن و بد بو شدن، از دست دادن مواد مغذی، تغییرات بافتی و پیشرفت شاخص‌های فساد می‌باشد.

هدف بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده این است که ویژگی‌های مطلوب گوشت را برای یک دوره انبارداری حفظ کند. گوشت خام سرد شده در طی انبارداری، واکنش‌های شیمیایی مثل تنفس را نشان داد که شامل جذب اکسیژن و آزادسازی دی اکسید کربن بود؛ اما تنفس گوشت مثل تنفس میوه و سبزیجات نمی‌باشد. میتوکندری‌های ماهیچه پس از مرگ متابولیزم اکسیژن را ادامه می‌دهند؛ اما بعد از مرگ، این عمل کاهش پیدا می‌کند. میتوکندری می‌تواند روی پایداری میوگلوبین به وسیله مصرف اکسیژن که فشار جزئی اکسیژن را کاهش می‌دهد، تأثیر بگذارد.

دانسیته بالا(۸)، پلی‌پروپیلن(۹)، پلی‌ترتا فلوئورو کربن(۱۰) و پلی‌آمید(۱۱) می‌باشد.

همچنین پلی‌استرها(۱۲)، پلی‌وینیل کلراید(۱۳)، پلی‌استایرن(۱۴) و اتیلن وینیل استات(۱۵) هم در بسته‌بندی استفاده می‌شود. هر کدام از مواد بسته‌بندی ضرر و منفعت‌هایی دارند. بسته‌بندی گوشت تازه، اندکی به رطوبت نفوذپذیری دارد، بنابراین از خشک شدن سطح جلوگیری می‌کند در حالی که نفوذ پذیری به گاز با توجه به کاربردها فرق می‌کند. انواع بسته‌بندی مواد غذایی ایرلندی نشان می‌دهد که نوع پلیمری که به عنوان لایه‌های تماسی برای گوشت‌های سرد و منجمد به کار می‌رود؛ ۷۹٪ پلی‌استایرن، ۳۸٪ پلی‌وینیل کلراید، ۱۳٪ پلی‌پروپیلن و ۱۸٪ پلی‌اتیلن می‌باشد. لایه‌های منفرد با پلاستیک‌ها به تنها یک همه‌نارنجی می‌باشد. لایه‌های کاربرد در بسته‌بندی مواد غذایی را ندارند بنابراین با لمینیت کردن، پوشش‌دار کردن یا اکستروژن کردن انواع لایه‌های پلاستیکی با خصوصیات مطلوب ایجاد می‌گردد. در بندی حرارتی و ویژگی‌های ممانعتی اغلب به وسیله کاربرد پوشش‌ها به سطح فیلم‌های پلاستیکی بهبود پیدا می‌کند.

ترکیبات شفاف‌کننده به طور گستردگی به سطح پلیمر به وسیله غوطه‌وری عمیق و یا اسپری کردن و مخلوط کردن با پلیمر برای مهاجرت به سطح به کار برده می‌شوند.

ترکیبات شفاف‌کننده، کشنش سطحی آب را که بر روی سطح داخلی فیلم که به علت اختلاف دمایی بین فیلم و محیط اطراف آن به وجود می‌آید، کندانس شدند را کاهش می‌دهد. ترکیبات معمولی برای این کار گلیسرول و استرهای پلی گلیسرول هستند. بسته‌بندی نفوذپذیر گوشت تازه در سلوفان به وسیله توسعه فیلم‌های گسترش یافته پلی‌وینیل کلراید جایگزین شد؛ اما هدف این است که بلومینگ بیشتر پیگمان‌های میوگلوبین به اکسی میوگلوبین را فراهم کند. البته فیلم‌های پلی‌وینیل کلراید حفاظت و نفوذپذیری به اکسیژن را به خاطر وجود سلوفان نشان دادند.

روش اتمسفر اصلاح شده برای گوشت یک سدّ برای نفوذ رطوبت و گاز فراهم می‌کند تا محیط بسته‌بندی را در طی انبارداری ثابت نگه دارد. در هر نوع از بسته‌بندی به روشن اتمسفر اصلاح شده حذف و یا تغییر ترکیب اتمسفری

ترکیبات رادیکالی آزاد را که در برگیرنده واکنش های اکسیداتیو هستند، تولید می کنند.

در گوشت های بلوم (نوعی گوشت) در تماس با هوا در خرده فروشی ها، اکسیداسیون پیگمان ها از اکسیداسیون چربی ها سریع تر رخ می دهد.

بنابراین فساد چربی ها در عمر ماندگاری یک ویژگی مهم نمی باشد؛ اما گوشت در بسته بندی هایی با بیش از ۲۱ درصد اکسیژن، ممکن است فرایندهای اکسیداتیو و اکسیداسیون چربی ها را تحریک کند که می تواند در گوشت هایی با بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن زیاد مشکل آفرین باشد. اکسیداسیون لیپیدها به اکسیداسیون پیگمان ها و بی رنگ شدن گوشت مربوط می شود.

ا تو اکسیداسیون چربی ها فرایند پیچیده ای است که در آن اسیدهای چرب غیر اشباع با مولکول اکسیژن رادیکال آزاد و اکتش می دهد که نتیجه آن تخریب طعم یا بدبو شدن گوشت است. شاخص هایی که روی اکسیداسیون لیپیدها (چربی ها) تأثیر می گذارند شامل: ترکیب اسید چرب، پرو اکسیدان ها، آنزیم و حرارت می باشند.

اکسیداسیون چربی ها، می تواند به وسیله ارزیابی حسی و شیمیایی با ترکیب قوی برابر «تیو باریتویریک اسید» تعیین شود که یک ترکیب قوی برای تشخیص رنسیدگی (۱۸) می باشد. اگرچه مطالعات پیشین در مورد اکسیداسیون چربی ها با اکسیژن کم گزارشی را ارائه نکرده اند؛ اما بیش تر مطالعات اخیر نشان دادند که اکسیژن زیاد، اکسیداسیون چربی ها را معمولاً در مقایسه با بسته بندی تحت خلاً یا بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن را کم افزایش می دهنند. طعم گوشت چرخ کرده گاو در بسته بندی با اکسیژن بالا در مقایسه با بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن کم بعد از ۶ یا ۱۰ روز مطلوب نبود و اکسیداسیون چربی ها بالا بود؛ اما پنلیست ها (۱۹) استیک هایی که در ۵۰ درصد اکسیژن نگهداری شده اند را ترجیح می دهند، اگرچه طعم اکسید شدن در مقایسه با استیک هایی که در مقادیر دیگر اکسیژن (۲۰) درصد اکسیژن و مقدار مساوی نیتروژن) تولید آنیون های سوپر اکسید است که این سوپر اکسیست

۳-۳- اثرات ظاهری (رنگ و ...):

رنگ گوشت بسته بندی شده و پایداری آن یا بی رنگ شدن، مهم ترین ویژگی کیفیتی عمر ماندگاری می باشد. تصمیمات خریداران گوشت، بیشتر تحت تأثیر رنگ آن واقع می شود تا دیگر شاخص های کیفیتی آن.

گوشت با ۲۰٪ مت میو گلوبین توسط مصرف کننده مورد قبول واقع می شود؛ اما با سطوح بیشتر از ۴۰٪ توسط خریداران رد می شود یا ارزشش را از دست می دهد. دی اکسی میو گلوبین، فرم کاهش یافته میو گلوبین می باشد که در نبود اکسیژن زمانی که گوشت در ابتدا بریده می شود و یا تحت خلاً بسته بندی می شود رنگ ارغوانی ایجاد می کند. مت میو گلوبین، حالت اکسید شده میو گلوبین می باشد که پیگمان غالب سارکوپلاسمیک در ماهیچه می باشد و آهن سه ظرفیتی منجر به رنگ قهوه ای یا خاکستری گوشت می شود. کاهش مت میو گلوبین به وسیله ۱-۵ درصد منا اکسید کردن حتی در حضور هوا، شروع می شود. حالت شیمیایی هر پیگمان به پیگمان های دیگر و فقدان منا اکسید کردن، وابسته است.

حالات سه گانه میو گلوبین ممکن است به طور هم زمان در مقدارهای متفاوت در یک ماهیچه که به شرایط احیاء وابسته است، وجود داشته باشد. [۲]

۴-۴- مزه و طعم:

طعم، یک ویژگی پیچیده گوشت است؛ اما مهم ترین شاخصی است که روی رفتار خرید مصرف کننده تأثیر می گذارد. ترکیبات دارای طعم و بو از ترکیبات لیپیدی و پیتیدی گوشت ماهیچه ناشی می شوند.

فرایندهای اکسیداتیو به وسیله شاخص های اندوژن (۱۶) و انجیو جنس (۱۷) آغاز می شوند زیرا ترکیبات غذایی ماهیچه با پیگمان ها، اسیدهای چرب، آمینواسیدها و ویتامین ها ترکیباتی هستند که بیشترین تأثیر فرایندهای متابولیک اکسید و احیا را می پذیرند. اکسیداسیون پیگمان های غذایی مربوط به واکنش های دیگر می باشد. اکسید و احیا در گوشت شامل تولید آنیون های سوپر اکسید است که این سوپر اکسیست

روش اتمسفر اصلاح شده قرار می‌گیرند. نیتروژن اثرات کمی روی واکنش‌های متابولیک در گوشت دارد زیرا به مقدار کمی در آب و چربی نامحلول است؛ اما اتمسفری که به وسیله نیتروژن و یا دیگر گازها ایجاد می‌شود، برای بی‌هوایی‌ها و لاكتوباسیل‌های مقاوم به هوا انتخاب شده است بیشتر از دی‌اکسید کربن، رشد میکرو ارگانیسم‌ها را در دمای یخچال با ۲۰ تا ۴۰ درصد دی‌اکسید کربن که در بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده استفاده می‌شود را متوقف می‌کند.

دی‌اکسید کربن به وسیله آب و بخش چربی گوشت در بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده تا زمانی که تعادل ایجاد شود، جذب می‌شود. اثرات نگهداری کامل دی‌اکسید کربن فقط با مقدار اضافی دی‌اکسید کربن بالای سطوح اشباع شدن به دست می‌آید. به طور کلی باکتری‌های گرم منفی نسبت به باکتری‌های گرم مثبت حساس‌تر می‌باشند. و در حدود ۲۰ تا ۴۰ درصد دی‌اکسید کربن لازم است تا در برابر میکرو ارگانیسم‌های هوایی عامل فساد به وسیله نفوذ داخل غشا و کاهش دادن pH مؤثر باشند، اما اثرات کمتری با دی‌اکسید کربن بالای ۵۰ تا ۶۰ درصد مشاهده شد. باکتری‌های اسید لاتکیک در گوشت در اتمسفر، بدون اکسیژن افزایش می‌یابند و خیلی کم می‌باشند(بعد از ۲۰ روز نگهداری در اتمسفری که ۱۰۰ درصد اکسیژن دارد) در حالی که رشد سودوموناس‌ها در گوشت به روش بسته‌بندی تحت خلاء، ۱۰۰ درصد دی‌اکسید کربن با ۹۹ درصد دی‌اکسید کربن با ۱ درصد منو اکسید کربن محدود می‌شود. اکسیژن به طور کلی رشد میکرو ارگانیسم‌ها را تحریک کرده و از رشد میکرو ارگانیسم‌های بی‌هوایی جلوگیری می‌کند؛ اما حساسیت بی‌هوایی‌ها نسبت به اکسیژن متغیر می‌باشد. سودوموناس‌ها و لاكتوباسیلوس ساکی به عنوان میکرو ارگانیسم‌های عامل اصلی فساد در روش اتمسفر اصلاح شده با ۶۰ درصد اکسیژن مشخص شدند. استفاده از ۱ درصد منو اکسید کربن و ۵۰ درصد دی‌اکسید کربن و مقدار متعادل هوای عمر ماندگاری گوشت چرخ کرده را حدود چهار و نیم روز افزایش می‌دهد. اگرچه عمر ماندگاری با منو اکسید کربن بالای نیم درصد نیز گسترش می‌یابد. در

نگهداری شدند در آن‌ها حس شده بود که می‌تواند به پذیرش یا آشنایی با طعم اکسید شده در گوشت منجر شود.

۳-۵- حجم و مقدار آب موجود در گوشت:

تنوع در ظرفیت نگهداری آب در گوشت با pH و دمای نگهداری معین مطرح شد که تا حدودی به خاطر تنوع در پروتئولیز و حرکت آب به فضای خارج سلولی می‌باشد. ظرفیت نگهداری آب یک مقیاس از توانایی گوشت در نگهداری آب خودش و یا آب اضافه شده است و مقدار آب باند شده (آبی که با خشک کردن نمی‌توان از محصول جدا نمود) روی ظاهر محصول و ارزش اقتصادی آن تأثیر می‌گذارد.

بسته‌بندی‌های گوشت، معمولاً حاوی سیالی است که گوشت را احاطه کرده و برای مصرف کننده مطلوب نیست. مصرف کننده‌ها همچنین آن دسته از بسته‌بندی‌های گوشتی را که سیال از آن چکه می‌کند، دوست ندارند. بسته‌بندی در پلی‌اتیلن یا در کامپوزیت‌های اتیلنی غیر قابل جمع شدن (۲۰) روی خونابه تأثیر ندارد؛ اما فیلم‌های جمع شونده (۲۱) چکه کردن را در مقایسه با فیلم‌های غیر قابل جمع شدن حدود ۵۱ تا ۶۸ درصد کاهش می‌دهند. بسته‌بندی VP (۲۲) در مقایسه با بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا، افت وزنی را در روز دوم انباردای گوشت به ۵/۱ درصد افزایش می‌دهد. [۴]

۳-۶- شناخت میکروب‌ها:

گونه و جمعیت میکرو ارگانیسم‌ها در گوشت بستگی به گونه حیوان، حالت سلامتی و چگونگی رشد آن حیوان، ذبح، بهداشت پرسنل و بهداشت کارگاه، سرد کردن لشه، نوع بسته‌بندی، زمان نگهداری و دمای نگهداری آن دارد. بی‌رنگ شدن و بدبو شدن نیز از عواملی هستند که به وسیله رشد باکتری‌ها ایجاد می‌شوند.

میکرو ارگانیسم‌های هوایی مثل سودوموناس و اکروموم باکتر معمولاً در گوشت یافت می‌شوند و فشار اکسیژن را کاهش می‌دهند و بی‌رنگ شدن گوشت خام را در محیطی با هوای کافی افزایش می‌دهند. رشد و فساد و بقایای میکرو ارگانیسم‌های پاتوژن (۲۳) تحت تأثیر بسته‌بندی به

دی اکسید کربن مخلوط گازی برای بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده می‌تواند موفقیت‌آمیز باشد (اگر گوشت تازه گاو مورد استفاده قرار بگیرد). [۴]

روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن زیاد رشد پاتوژن‌ها و منو اکسید کربن که حاوی دی اکسید کربن است، متوقف می‌شود، در حالی که فساد در گوشت چرخ کرده گاو در آن نوع بسته‌بندی توسعه می‌یابد.

۴-۲- اکسیدهای مقاوم:

مکمل‌های رژیمی حیوانات حاوی ویتامین E، پایداری چربی‌ها و رنگ را در طی انبارداری افزایش می‌دهند. مکمل رژیمی با آلفا توکو فرول روی رنگ قطعات گوشت در بسته‌بندی‌های هوایی یا روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن زیاد تأثیری نداشت؛ اما TBARS (۲۸) را در گوشت تازه و نمک‌زده کاهش می‌داد. بیف از گوشت گوساله‌ای که مکمل رژیمی ویتامین E داشت در بسته‌بندی هوایی یا روش اتمسفر اصلاح شده با ۳۰، ۳۰٪ یا ۸۰ درصد اکسیژن و مقدار متعادل دی اکسید کربن با افزایش اکسیژن اندیس تیو باربیتوریک اسید در طی نگهداری در یخچال افزایش یافت؛ اما عصاره رزماری یا آنتی‌اکسیدان‌های سنتیک، پایداری اکسیداتیو را بهبود بخشیدند. زمانی که فقط بره‌ها با ۱۰۰۰ میلی‌گرم ویتامین E در هر کیلوگرم رژیم غذایی تغذیه شده بودند کیفیت گوشت بره برای ۲۸ روز نگهداری حفظ شد، حدود ۵۷ درصد از محصولات گوشت تازه عرضه شده در سال ۲۰۰۴ بدون استخوان می‌باشد، اگرچه نزدیک به ۱۹ درصد از کل ماهیچه گاو حاوی استخوان می‌باشد. رنگ مغز استخوان به وسیله حالت اکسیداتیو هموگلوبین روی سطح مغز استخوان‌های بریده شده تعیین می‌شود. در روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا، تغییر رنگ استخوان از قرمز به قهوه‌ای مشکل آفرین می‌باشد. تیمار با آسکوربیک اسید در مقدار یک و نیم تا دو و نیم درصد، تغییر رنگ استخوان را در طی ۵ روز در مقدار بالای اکسیژن کاهش می‌دهد، بدون اینکه تأثیری روی رنگ داشته باشد. [۳]

۴-۳- گاز هد اسپیس و الزامات آن بسته:

گاز هد اسپیس باید تقریباً ۱/۵ تا ۲ برابر حجم گوشت باشد و متلاشی شدن بسته‌بندی به نظر می‌رسد به وسیله

۴- ملاحظات اجرایی:

موفقیت‌سیستم‌های بسته‌بندی با اتمسفر اصلاح شده، نیازمند تصمیماتی در مورد انتخاب مقدار اکسیژن بالا یا پایین در طی حمل و نقل، فروش، مرحله رسیدگی، نوع فسفات، استفاده از ویتامین E، روش بریدن و نفوذ پذیری می‌باشد. از دیگر ملاحظات در گوشت برای انتخاب روش اتمسفر اصلاح شده، شامل حالت میو گلوبین (چه پخته چه خام)، مدت زمان لازم بعد از ذبح، شرایط ذبح، دمای نگهداری، موقعیت آناتومیک ماهیچه، (وضعیت چرخ شده یا کامل، در معرض نور یا گرما بودن، اتمسفر هوایی یا بی‌هوایی و دیگر شرایط می‌باشد. گسترش عمر ماندگاری با بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده، نیازمند هماهنگ بودن محصول و ماده بسته‌بندی در طی یک انتخاب مناسب، مخلوط گازی مناسب، آنالیزهای مداوم محصولات بسته‌بندی شده می‌باشد. [۵]

۴- گازهای مخلوط شونده:

روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا، ممکن است هد اسپیس ۲۵ تا ۹۰ درصد اکسیژن و ۴۵ تا ۸۰ درصد دی اکسید کربن داشته باشد، اگرچه ۸۰ درصد اکسیژن و ۲۰ درصد دی اکسید کربن، معمول‌ترین مخلوط گازی است. ویژگی‌های فیلم با ضخامت ۱ تا ۲ میلی‌متر، انتقال دی اکسید کربن تقریباً کمتر از ۶۵ سی سی از هر متر مربع در روز و انتقال رطوبت کمتر از ۶۵ گرم در متر مربع در روز مطلوب می‌باشد تا اینکه اتمسفر گازی را حفظ کند. سطوح بالای اکسیژن در بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا به حاطر اینکه سطح اکسی میو گلوبین افزایش پیدا می‌کند، قهوه‌ای شدن گوشت را به تأخیر می‌اندازد.

ساول (۲۴)، اسمیت (۲۵)، هانا (۲۶) و وندرزانت (۲۷) بیان کردند که استفاده از ۷۵ درصد اکسیژن گازی و ۲۵ درصد

گاز هد اسپیس که ۲ تا ۳ برابر حجم گوشت می باشد، ممانعت بشود. ارتفاع، روی حجم هد اسپیس تأثیر می گذارد، زیرا تغییرات در ارتفاع باعث تغییرات در فشار هد اسپیس می شود. مقدار pH زیاد بافت و کاهش دما جذب دی اکسید کربن را افزایش می دهد، علاوه بر این اندازه و قطعات گوشت همچنین روی جذب دی اکسید کربن تأثیر می گذارند.

در یک سیستم به روش اتمسفر اصلاح شده دو فازه که هم دی اکسید کربن جامد و هم گاز به ماده بسته بندی اضافه شده اند، ممکن است فروپاشی بسته بندی را با سطوح بالاتر دی اکسید کربن کاهش دهد. لذا دی اکسید کربن جامد به کار برده می شود تا جایگزین دی اکسید کربن گازی شکل شود و به وسیله گوشت جذب می شود.

بنابراین حجم هد اسپیس در بسته بندی حفظ می شود. غلط افزایش یافته و هد اسپیس کاهش یافته، ممکن است تأثیر قوی روی توسعه کربوکسی میوگلوبین نسبت به در دسترس بودن منو اکسید کربن داشته باشد، در حالی که مقدار هد اسپیس کاهش یافته، اندازه بسته بندی را کاهش می دهد، مقدار کمی منو اکسید کربن برای باند شدن به میوگلوبین در دسترس می باشد، بنابراین هد اسپیس های کوچک تر و منو اکسید کربن بالاتر ممکن است اندازه بسته بندی را کاهش دهد و پایداری رنگ گوشت تازه را بهبود بخشد.

۵- سودآوری و تجارت:

انتخاب مصرف کننده در مورد گوشت مناسب تحت تأثیر کیفیت خوارکی، قیمت اسمی و برچسب گذاری آن واقع می شود. تقریباً بیشتر سیستم های بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده به ویژه آن هایی که در مسترپک(۲۹) یا فرمت های مشابه می باشند برچسب گذاری را به خاطر محدودیت های فناوری و وزنی محدود می کنند. بسته ها در سیستم های بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با منو اکسید کربن، باید با داده های معتبر در قسمت مرکز بدون هیچ فرایند اضافه ای در خرده فروشی ها، برچسب گذاری شوند. [۷]

۶- اجزای بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده:
 نوع بسته بندی روی احساس رنگ قرمز تأثیر می گذارد. گوشت بسته بندی شده در فیلم های تماسی نسبت به گوشت ها در بسته هایی با هد اسپیس در هر دو نوع بسته بندی VP و نیز به روش اتمسفر اصلاح شده با اتمسفر گازی خنثی، قرمز تر مشاهده شدند و پیگمان های گوشت در حالت دی اکسی میوگلوبین حفظ می شوند.
 در حالی که دما و زمان مهم ترین شاخص ها برای حفظ کردن رنگ و کاهش دادن اکسیداسیون چربی در طی ده روز بودند، سطوح اکسیژن از ۲۰ تا ۸۰ درصد نیز روی خصوصیات گوشت تأثیر می گذارد. (بی رنگ شدن برای گوشت گاو در انتهای سه روز نگهداری در بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن کم بین ۲۰ درصد دی اکسید کربن و ۸۰ درصد نیتروژن نسبت به ۵ روز نگهداری در بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا (۲۰ درصد دی اکسید کربن و ۸۰ درصد اکسیژن) سریع تر بود.
 گوشت های ایده آل بعد از ۲۰ روز نگهداری در ۱۰۰ درصد اکسیژن، توسط مصرف کننده به خاطر قهوه ای شدن رد می شود، در حالی که گوشت ایده آلی که در بسته بندی تحت خلاً بعد از یک ساعت در معرض ۱ درصد منو اکسید کربن، ۹۹ درصد دی اکسید کربن یا ۱۰۰ درصد منو اکسید کربن قبل از بسته بندی تحت خلاً بودند، برای مصرف کننده ها قابل پذیرش تر بودند.

سوسیس های تازه که در ۶۰ درصد اکسیژن و ۴۰ درصد دی اکسید کربن نگهداری شده بودند رشد کمتر باکتریایی، نیروی کم برش و رنگ قرمز ثابت تری را در مقایسه با سوسیس هایی که در ۷۰ درصد اکسیژن، ۲۰ درصد دی اکسید کربن و ۱۰ درصد نیتروژن و یا ۳۰ درصد درصد اکسیژن، ۴۰ درصد دی اکسید کربن و ۳۰ درصد منو اکسید کربن نگهداری شده بودند، دادند. سوسیس های تازه در بسته بندی تحت خلاً یا با اکسیژن کم با جذب کننده های اکسیژن، سرعت اکسیداسیون پایین تری دارند که پایداری رنگ و بو را افزایش می دهند، در حالی که اکسیژن بالا، رنگ را فقط برای مدت هشت روز بهبود

می بخشد و با افزایش اکسیژن اکسیداسیون افزایش می باید.

۷- محیط زیست و نیازمندی‌ها:

هر ارزیابی اثر محیطی بسته‌بندی مواد غذایی باید اثرات مثبت کاهش ضایعات مواد غذایی در زنجیره‌ی غذایی را در نظر بگیرد. در حالی که فقط ۳۱ درصد زباله‌ی شهری در آمریکا از مواد بسته‌بندی در سال ۲۰۰۵ به دست می‌آید، زباله‌های بسته‌بندی مواد غذایی ۵۰ درصد از وزن فروش کل بسته‌بندی‌ها بوده است. مصرف کننده‌ها، متقارضی بسته‌بندی‌هایی هستند که در تعامل با محیط زیست باشند و تقاضا برای تولید مواد بسته‌بندی از منابع تجدید پذیر و قابل احیا در حال افزایش می‌باشد.

فیلم‌های تجزیه پذیر می‌توانند یک جایگزین بالقوه برای فیلم‌های سنتیک در بسته‌بندی مواد غذایی باشند و یک رابطه‌ی خوب با محیط زیست نشان دادند؛ اما آبگریزی (۳۰)، محدودیت اصلی برای جایگزینی و استفاده‌ی تجاری این فیلم‌های تجزیه‌پذیر می‌باشد. موادی که برای فیلم‌ها و پوشش‌های خوراکی استفاده می‌شود عبارتند از: پروتئین‌ها، پلی‌ساقاریدها و لیپیدها، پلاستی‌سایزرها (گلیسیرین، پروپیلن گلایکول، سوربیتول، سوکروز، پلی‌اتیلن گلایکول، شربت ذرت و آب) افزودنی‌ها (آنتی اکسیدان‌ها، آنتی میکروب‌ها، مواد مغذی، طعم‌دهنده و رنگ‌ها) و دیگر افزودنی‌ها (امولسیفایر و امولسیون‌های چربی).

فیلم‌ها همچنین می‌توانند با بسته‌بندی‌های مرسوم، مورد استفاده قرار بگیرند تا کیفیت را بهبود ببخشند. فعالیت و توانایی تشکیل فیلم کیتوزان، آن را به یک منبع بالقوه برای بسته‌بندی بر پایه زیستی تبدیل می‌کند.

پلی‌لکتیک اسید، پلی‌استر آلفاگلیک تجزیه‌پذیر می‌باشد و می‌توانند به طور سنتیک یا از منابع تجزیه‌پذیر مثل ذرت یا آب پنیر تولید شوند و در بسته‌بندی غذایی مورد استفاده قرار بگیرند زیرا پایداری مکانیکی آن‌ها برای ماهه‌ای سرد مناسب می‌باشد. [۸]

گوشت در بسته‌بندی اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا بد بوشد را نسبت به گوشت گاو چرخ کرده که در منو اکسید کرbin نگهداری می‌شد، زودتر نشان می‌داد؛ اما عصاره‌ی رزماری توسعه اکسیداسیون را در نوعی گوشت که در ۸۰ درصد اکسیژن یا در روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن کم با ۳۰ درصد دی اکسید کرbin و حدود نیم درصد منو اکسید کرbin نگهداری شدن را به تأخیر می‌انداخت. سوسیس‌های گوشت در بسته‌هایی با نیم درصد منو اکسید کرbin و ۹۹ درصد دی اکسید کرbin در حالت خام، رنگ قرمز ثابت‌تری در مقایسه با سوسیس‌هایی که در فیلم‌های نفوذ پذیر به اکسیژن نگهداری می‌شدن، داشتند. در حالی که سطوح افزایش یافته دی اکسید کرbin از رشد میکروبی در دمای یخچال جلوگیری می‌کند، معمولاً ۲۰ تا ۴۰ درصد دی اکسید کرbin در روش بسته‌بندی در روش اتمسفر اصلاح شده مورد استفاده قرار می‌گیرد.

سطح زیر ۱۵ درصد از دی اکسید کرbin از رشد میکرو ارگانیسم‌ها ممانعت نمی‌کند در حالی که سطوح بالای ۴۰ درصد ممکن است به فرو پاشی و تخربی بسته‌بندی منجر شود زیرا دی اکسید کرbin جذب بافت می‌شود. بسته‌بندی در روش اتمسفر اصلاح شده یا تحت خلاً با اتمسفر گازی خنثی عمر ماندگاری را ۲۱ تا ۲۷ روز می‌تواند افزایش دهد. در روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا با ۸۵ درصد اکسیژن ۱۵ درصد دی اکسید کرbin در جلوگیری از رشد میکرو ارگانیسم‌ها مؤثرتر می‌باشد و رنگ قرمز درخشان را در بیف‌های پیش بسته‌بندی حداقل برای ۲۰ روز حفظ می‌کند. [۶]

۷- آینده بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده:

رمز موفقیت در بسته‌بندی، انتخاب مواد و طرح می‌باشد. رنگ، قیمت و چربی مرئی هستند و مهم‌ترین شاخص‌هایی هستند که خریدارها را برای گوشت‌های ایده‌آل ترغیب می‌کنند در حالی که تردی، طعم و آبدار بودن به طور برجسته‌ای به رضایت در خوردن مربوط می‌شود.

۲-۷- بسته‌بندی‌های فعال:

تشکیل آمین‌های فرار در گوشت مرغ در طی انبارداری سرد در بسته‌بندی‌های با هوای اتمسفر، بسته‌بندی تحت خلا، روش اتمسفر اصلاح شده با ۳۰ درصد دی اکسید کربن و ۵ درصد اکسیژن به طور برجسته‌ای به شمارش کل میکروبی وابسته است و آزمون‌های حسی نشان دادند که بیوسنسورها برای ترکیبات فرار باید توسعه پیدا کنند تا فساد در گوشت مرغ را نشان دهند؛ اما سطوح پاتوژن‌های غذایی مربوط به فساد میکروبی و حسی در بعضی از انواع گوشت‌های چرخ شده در بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا و بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن کم با حدود نیم درصد منواکسید کربن یا در گوشت مرغ در بسته‌بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن کم و حدود نیم درصد منواکسید کربن نمی‌باشد، زیرا فساد غذایی مجموعاً به وسیله شاخص‌هایی مثل دمای انبارداری، اتمسفر بسته‌بندی شده، شدت نور، اجزای گوشت، بار اولیه میکروبی و فعالیت آنزیم‌های اندوژنر تعریف می‌شود.^[۹]

۸- نتیجه‌گیری:

اگرچه مزیت‌های برجسته‌ای از نگهداری گوشت با منواکسید کربن در بسته‌بندی تحت خلا یا اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن کم وجود دارد، ولی مصرف کننده‌ها از منو اکسید کربن تصور منفی دارند به خاطر اینکه منو اکسید کربن به طور بالقوه گاز خطرناکی است و یک نگرانی وجود دارد که محصولات ممکن است تازه به نظر برستند، در حالی که ممکن است محصول خصوصیات فساد را داشته باشد. توصیه شده است که تاریخ انقضا روی برچسب‌های بسته‌بندی بیف چرخ شده در نیم درصد منو اکسید کربن باشد زیرا پایداری رنگ را بهبود می‌بخشد؛ اما بعد از ۵ هفته نگهداری محصول می‌تواند به وسیله یک میلیون از میکروارگانیسم‌های (CFU) در هر سانتی‌متر مریع فاسد شود.

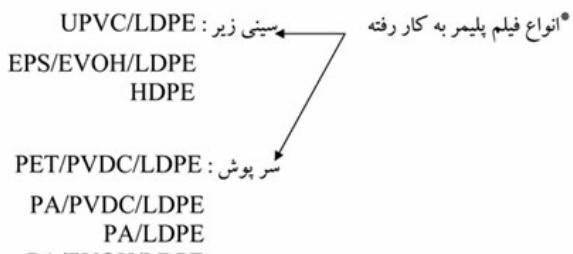
روش اتمسفر اصلاح شده، مزیت‌های زیادی از هزینه، عمر ماندگاری، یکنواختی محصول و اطلاعات لیبل فراهم

کاربرد بسته‌بندی فعال، شامل کترول رطوبت، فیلم‌های نفوذ پذیر به اکسیژن، جذب کننده اکسیژن، تولید کننده اکسیژن، کترول کننده بو، افزایش دهنده طعم، حذف کننده اتیلن و عوامل ضد میکروبی می‌باشد. بسته‌بندی ضد میکروبی، نوعی فناوری است که می‌تواند عمر ماندگاری را افزایش دهد و اینمی مواد غذایی را در پلیمرهای سنتزی و فیلم‌های خوراکی بهبود بخشد. فیلم‌های آنتی میکروبی با عوامل ضد میکروبی که در صفحه‌هایی به بسته‌بندی متصل می‌شوند، برای آزادسازی عوامل بیو اکتیو در طی انبارداری، ترکیب می‌شوند.

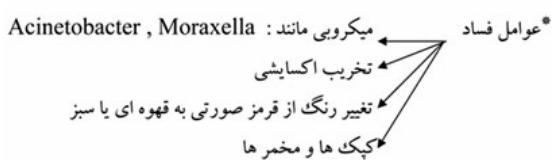
عوامل ضد میکروبی که در سیستم‌های بسته‌بندی ارگانیک مورد استفاده قرار می‌گیرند، اسیدها و نمک‌های آن‌ها، پارا بنزوئیک اسید، الکل، باکتریوسین، اسیدهای چرب، استر اسیدهای چرب، آنزیم‌ها، آنتی اکسیدان‌ها، آنتی بیوتیک‌ها و ... می‌باشند. تریکلوزان در ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ میلی‌گرم در هر کیلو فیلم پلی اتیلن با دانسیته پایین (LDPE) فعالیت ضد میکروبی در برابر رشد میکرو ارگانیسم‌های پاتوژن نشان دادند؛ اما رشد میکرو ارگانیسم‌ها را در گوشت سینه مرغ که در بسته تحت خلا در ۷ درجه سانتی‌گراد نگهداری شد به طور محسوسی کاهش نداد. مواد شیمیایی خشک در پاکت‌ها انتشار یکنواخت و مداوم دی اکسید کربن را در بسته‌بندی فراهم می‌کند. یک انتشار دهنده دی اکسید کربن به وسیله NaHCO_3 ، اسید سیتریک و جذب کننده مایع که به وسیله آب فعال می‌شود، آماده می‌شود، قبل از اینکه در بندی کامل شود. ژلاتین گاوی تغییر رنگ را در بیف کاهش می‌دهد؛ اما یک مانع مؤثر برای اکسیداسیون چربی برای گوشت در بسته بندی به روش اتمسفر اصلاح شده با اکسیژن بالا (۸۰ درصد اکسیژن و ۲۹ درصد دی اکسید کربن) یا بسته‌بندی تحت خلا در دمای یخچال می‌باشد.

سنسور تغییر رنگ مربوط به غلظت‌های آمین در هد اسپیس می‌باشد که نشان دهنده تجزیه میکروبی محصولات و همچنین تغییرات در جمعیت میکروبی بیماری‌زا در ماهی می‌باشد.

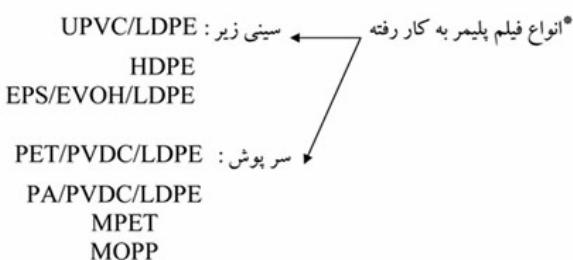

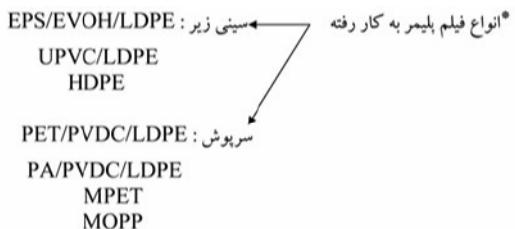
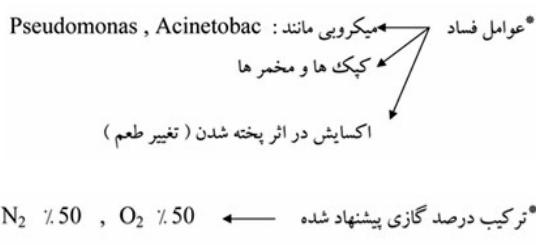
غذای آماده:

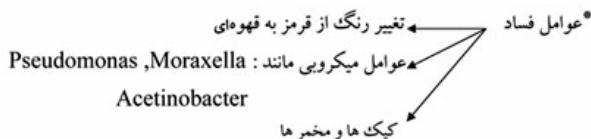
* ترکیب درصد گازی پیشنهاد شده $\leftarrow$ $\text{CO}_2 \text{ } \%30$ ، $\text{N}_2 \text{ } \%70$

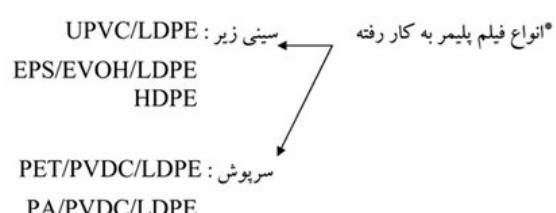
محصولات گوشتی پخته و فراوری شده:

گوشت قرمز:

* ترکیب درصد گازی پیشنهاد شده $\leftarrow$ $\text{CO}_2 \text{ } \%30$ ، $\text{O}_2 \text{ } \%70$

گوشت خام مرغ و ماکیان:

* عوامل فساد $\leftarrow$ میکروبی مانند: Clostridium, Satmonella

* ترکیب درصد گازی پیشنهاد شده $\leftarrow$ $\text{CO}_2 \text{ } \%30$ ، $\text{N}_2 \text{ } \%70$

۲۵. Smith

۲۶. Hanna

۲۷. Vendrzant

۲۸. Thiobarbituric acid reactive substances

۲۹. Master pack

۳۰. Hydrophobic

۱. Modified atmosphere packaging

۲. Anoxic

۳. Head space

۴. Control atmosphere packaging

۵. Centralized cutting

۶. Centralized meat packaging

۷. Polyethylene low density

۸. Polyethylene high density

۹. Polypropylene

۱۰. Polytetra flouro carbon

۱۱. Poly omid

۱۲. Polysters

۱۳. Poly wenel chloride

۱۴. Polystyrene

۱۵. Etelen venel stste

۱۶. Androgens

۱۷. Angiogenes

۱۸. Rancidity

۱۹. Panlists

۲۰. Non-shrinking

۲۱. Shrinking film

۲۲. Vapor packaging

۲۳. Patogeen

۲۴. Savell

۱۰- منابع:

۱. Balamatsia, C. C., Patsias, A., Kontomina, M. G., & savvaidis, I.N. (۲۰۰۷). possible role of volatile amines as quality-indicating metabolites in modified atmosphere packaged chicken fillets: correlation with microbiological and sensory attributes. food chemistry, ۱۰۴, ۱۶۲۴-۱۶۲۸.

۲. Brewer, M. S., Wu, S., Field, R. A., & Ray, B. (۱۹۹۴). Carbon monoxide effects on color and microbial counts of vacuum packaged fresh beef steaks in refrigerated storage. journal of food Quality, ۱۷, ۲۳۱-۲۴۴.

۳. Brooks, J. C., Alvarado, M., Stephens, T. P., Kellermeier, J. D., Tittor, A. W., Miller, M. F., et al. (۲۰۰۸). Spoilage and safety characteristics of ground beef packaged intraditional and modified atmosphere packages. journal of food protection, ۷۱(۲), ۲۹۳-۳۰۱.

۴. Brody, A. L. (۲۰۰۷). Case-ready packaging for fresh meat. Food Technology, ۶۱(۳), ۷۰-۷۲.

۵. Gatellier, P., Hamelin, C., Durand, Y., & renerre, M. (۲۰۰۱). effect of a dietary vitamin E supplementation on colour stability and lipid oxidation of air- and modified atmosphere-packaged beef. Meat science, 59, 133-140.

۶. Kenneth W. M. (۲۰۰۸). where is MAP going? A review and future potential of modified atmosphere packaging for meat. Meat Science, 80, 43-60.

۷. Laury, A., & Sebranek, J. G. (۲۰۰۷). Use of carbon monoxide combined with carbon dioxide for modified atmosphere packaging of pre- and postrigor fresh pork sausage to improve shelf life. journal of food protection, 70(4), 937-942.

۸. Tewari, G., Jayas, D. S., & Holley, R. A. (۱۹۹۹). centralized packaging of retail meatcuts: A review. Journal of food protection, 62, 418-420.

٩. Wilkinson, B. H. P., Janz, J. A. M., Morel, P. C. H., Purchas, R. W., & Hendriks, W. H. (٢٠٠٦). The effect of modified atmosphere packaging with carbon monoxide on the storage quality of master-packaged fresh pork. *Meat science*, 73, 605–610.

آدرس نویسنده:

استان گلستان - گرگان - دانشکده علوم و صنایع غذایی
میدان بسیج - پردیس جدید دانشگاه.

بسم الله الرحمن الرحيم
بسم الله الرحمن الرحيم
بسم الله الرحمن الرحيم

